

การวิจัยนี้เป็นแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi experimental research) ด้วยวิธีการศึกษากลุ่มเดียวัดรายครั้ง [the one-group pretest-posttest (time series) designs] เพื่อศึกษาผลของการอบรมให้น้ำด้วยสมุนไพรเพื่อลดความเจ็บปวดของผู้ป่วยติดเชื้อเอชไอวีหรือเอดส์ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าติดเชื้อเอชไอวีหรือเอดส์ และสมัครใจเข้ารับการรักษาในวัดแห่งหนึ่งในภาคใต้

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าติดเชื้อเอชไอวีหรือเอดส์ ที่รับการรักษาในวัด การเลือกตัวอย่างใช้วิธีให้ผู้ป่วยสมัครใจ (volunteer sampling) จำนวน 100 คน

วิธีการทดลอง

1. รูปแบบการวิจัยนี้ได้วัดระดับความปวดก่อนจะให้สิ่งทดลอง เพื่อสามารถเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามก่อนและหลังทดลอง ได้ออกแบบดังนี้

O_1	X	O_2	O_3	O_4
-------	---	-------	-------	-------	-------	-------

เมื่อ

O_1 = ค่าคะแนนความเจ็บปวดก่อนนอนให้น้ำด้วยสมุนไพร

X = การอบรมให้น้ำด้วยสมุนไพร

O_2 = ค่าคะแนนความเจ็บปวดหลังอบรมให้น้ำด้วยสมุนไพร ครั้งที่ 1

O_3 = ค่าคะแนนความเจ็บปวดหลังอบรมให้น้ำด้วยสมุนไพร ครั้งที่ 2

O_4 = ค่าคะแนนความเจ็บปวดหลังอบรมให้น้ำด้วยสมุนไพร ครั้งที่ 3

วิธีทดลอง คณะผู้วิจัยเป็นผู้จัดกิจกรรมการทดลองแก่ผู้ป่วย ดังนี้

1. เลือกผู้ป่วยที่สมัครใจต้องการดูแลตนเองด้วยการนอนให้น้ำด้วยสมุนไพร

2. ตรวจร่างกายเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างโดยการวัดความดันโลหิต จับชีพจร วัดอุณหภูมิทุกสัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง และชั่งน้ำหนัก ก่อนทดลอง หลังทดลองครั้งที่ 1 หลังทดลองครั้งที่ 2 และหลังทดลองครั้งที่ 3 โดยระบุข้อห้ามผู้ป่วยห้ามนอนสมุนไพรคือ

2.1 ขณะมีไข้สูง หรือหลังฟื้นไข้ใหม่ ๆ

2.2 มีภาวะแทรกซ้อนจากวัณโรค

2.3 มีโรคประจำตัว ได้แก่ โรคไต โรคหัวใจ โรคลมชัก

2.4 สตรีขณะมีประจำเดือนร่วมกับมีอาการไข้และปวดครีษะ

3. เตรียมห้องอบไอน้ำและสมุนไพรที่ใช้ในการอบไอน้ำ โดยการวิจัยนี้ใช้การอบแบบอบเปียก (moist heat) ใช้มือต้มสมุนไพรที่มีท่อส่งไอน้ำเข้าไปภายในห้องอบ โดยใช้สมุนไพรทั้งหมด 13 ชนิด จัดสมุนไพรที่ใช้อบออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

3.1 สมุนไพรที่มีกลิ่นหอมที่มีสารน้ำมันหอมระ夷ช่วยรักษาโรคและการต่าง ๆ เช่น อาการคัดจมูก ปวดเมื่อย และเวียนศรีษะ คือ ไฟล ขมิ้น ผิวมะกรูด ตะไคร้

3.2 สมุนไพรที่มีรสเบรี้ยง ที่มีฤทธิ์เป็นกรดอ่อน ๆ ช่วยชำระล้างสิ่งสกปรก บำรุงผิวพรรณ เพิ่มความต้านทานให้แก่ผิวหนัง คือ ใบมะขาม

3.3 สมุนไพรที่เป็นสารระ夷ได้ มีกลิ่นหอมช่วยลดอาการหวัดคัดจมูก โดยใช้พิมเสน การบูร เมลಥอล หอมหัวแดง ในยูคาลิปตัส ไม้จันทร์หอม

3.4 สมุนไพรที่ใช้บรรเทาอาการปวด ได้แก่ ไฟล นาค หญ้าคา ใบหนาด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้ใช้แบบสำรวจความเจ็บปวดของผู้ป่วยที่ติดเชื้อเอชไอวีหรือเอดส์ และเครื่องมือวิทยาศาสตร์ เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ส่วนประกอบของเครื่องมือวัดความเจ็บปวดมีดังนี้

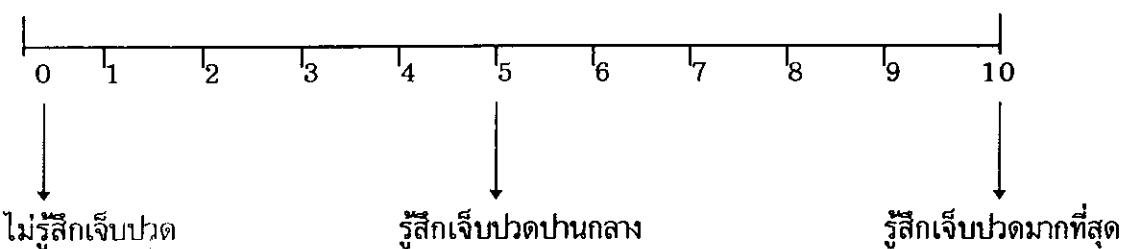
เครื่องมือวัดความเจ็บปวด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ลักษณะแบบสำรวจ เป็นทั้งแบบคำ답แบบป้ายปิดและป้ายเปิด โดยมีข้อคำถามเกี่ยวกับเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ ภูมิลำเนา การตรวจสุขภาพ การรับรู้การติดเชื้อเอชไอวี การดูแลตนเองเมื่อติดเชื้อเอชไอวี

ส่วนที่ 2 แบบวัดความเจ็บปวด โดยแบ่งเป็น 2 ตอน

2.1 ลักษณะการปวด สาเหตุการปวด วิธีบรรเทาอาการปวด ตำแหน่งที่ปวด และระยะเวลาการปวดแต่ละครั้ง โดยใช้นิมาตรประเมินค่า (rating scale) แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ การรับรู้ลักษณะการปวดในแต่ละตำแหน่งในระดับมาก ปานกลาง และน้อย

2.2 แบบวัดมาตราดความเจ็บปวด (pain sensation scale) ชนิดเส้นตรง (Visual Analogue Scale : VAS) โดยให้ผู้ป่วยบอกระดับความเจ็บปวด จากเส้นตรงซึ่งมีความยาว 10 เซนติเมตร แบ่งเป็น 10 ช่วง โดยมีตัวเลขกำกับไว้เริ่มจากเลข 0 จนถึง 10 และมีคำอธิบายไว้ใต้ตัวเลขว่า 0 หมายถึงไม่รู้สึกเจ็บปวด 5 หมายถึงรู้สึกเจ็บปวดปานกลาง และ 10 หมายถึงเจ็บปวดมากจนรู้สึกทนไม่ได้ เมื่อผู้ป่วยซึ่หรือทำเครื่องหมายบนตัวเลขใด ตัวเลขนั้นเป็นคะแนนความเจ็บปวดของผู้ป่วย ซึ่งจะมีคะแนนได้ตั้งแต่ 0 จนถึง 10 คะแนน

เกณฑ์การแปลผล

การวิจัยนี้ได้นำคะแนนความเจ็บปวดมาแบ่งการรับรู้ความเจ็บปวดออกเป็น 3 ระดับคือ คะแนนต่ำกว่า 5 คะแนน หมายถึง ความเจ็บปวดระดับน้อย

คะแนนเท่ากันหรือมากกว่า 5 คะแนน หมายถึง ความเจ็บปวดปานกลาง

คะแนนมากกว่า 7.5 คะแนน หมายถึง ความเจ็บปวดระดับมาก

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดความเจ็บปวด

คณะผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) 3 ท่าน และนำไปทดลองใช้ (try out) กับผู้ป่วยติดเชื้อเอชไอวีหรือเอดส์ 10 ราย หลังจากนั้นนำมาคำนวณเสี่ยงโดยใช้ผู้ชี้สังเกต 2 คน คือ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยใช้การหาความเสี่ยงตามวิธีของสก็อต ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง 0.77

เครื่องมือวิทยาศาสตร์

การวิจัยนี้ใช้เครื่องมือวิทยาศาสตร์เพื่อวัดการเปลี่ยนแปลงสัญญาณชีพและน้ำหนักของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. เครื่องฟัง (stethoscope) 1 เครื่อง
2. เครื่องวัดความดันโลหิต (sphygmomanometer) ที่มีที่ทับแขน (cuff)
3. แอลกอฮอล์ 70% และสำลี
4. prox thermometer (clinical thermometer)
5. เครื่องชั่งน้ำหนัก
6. นาฬิกาที่มีเข็มวินาที

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้ประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมล่าเรียงรูป SPSS/PC for Window 7.52 โดยใช้สถิติดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป ใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ทดสอบความแตกต่างความเจ็บปวดก่อนทดลองกับหลังทดลองครั้งที่ 1 หลังทดลองครั้งที่ 2 และหลังทดลองครั้งที่ 3 ด้วยสถิตินันพารามեトリค [เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้ใช้หลอกความไม่น่าจะเป็น (non-probability sampling) ลักษณะข้อมูลเมื่อทดสอบมีการกระจายแบบไม่เป็นโคงปกติ] โดยใช้สถิติ Friedman Two-way Anova